

Bemærkninger til forslaget

I forbindelse med forhandlingerne om en ny EU-traktat foreligger der nu hele tre forslag, der alle har til hensigt at reformere den fælles handelspolitik. Alle tre forslag har til hensigt at udvide EU's kompetence på dette område, med særlig vægt på tjenesteydelser, intellektuel ejendomsret og investeringer. Øgede beføjelser til EU skabes i denne sammenhæng først og fremmest ved at indføre flertalsafgørelser i Ministerrådet, hvor der for indeværende kræves enstemmighed, og ved at udvide Europa-Kommissionens kompetence i relation til handelspolitiske spørgsmål.

Begrundelsen for forslagene er, at de vil sikre »effektivitet« i EU's optræden ved internationale forhandlinger. Det skal i den forbindelse bemærkes, at EU bestemt ikke i de foregående år har været kendetegnet ved mangel på effektivitet. Tværtimod har EU været yderst aktiv i f.eks. WTO-sammenhænge og har stået bag en mere omfattende dagsorden end USA. »Effektivitet« er bl.a. derfor ikke en rimelig grund til at afskaffe den indflydelse, der nationalt kan øves på EU's handelspolitik på de områder, der er bragt i spil, heller ikke efter en udvidelse af EU med flere af de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande.

Tværtimod er der meget gode grunde til at holde fast i enstemmighedsprincippet og til at modsætte sig yderligere kompetence til Europa-Kommissionen.

Netop i denne tid bringes en lang række »nye emner« ind i internationale handelspolitiske forhandlinger, som berører vigtige dele af samfundslivet. Det er ikke utænkeligt, at den offentlige sektor, herunder sundheds- og uddannelsessystemet, kan blive berørt

af forhandlingerne under GATS i WTO. Hvad intellektuel ejendomsret angår, så har debatten om direktivet for patenter på bioteknologiske opfindelser vist store meningsforskelle såvel i Danmark som i andre lande. Den nuværende tendens hen mod en kraftig udvidelse af mulighederne for patentering bør ikke foregå på betingelser, som giver mindre mulighed for indflydelse nationalt.

Under betegnelsen »investeringer« kan desuden kulturpolitikken, miljøpolitikken og mange andre områder i højere grad komme ind under EU-kompetence.

De foreslåede reformer af reglerne for den fælles handelspolitik giver Europa-Kommissionen øget kompetence på en lang række nye områder, både under forhandlinger af nye aftaler og i forbindelse med tolkningen og anvendelsen af eksisterende aftaler. Det er i sig selv meget problematisk i betragtning af den måde, Kommissionen har optrådt på ved en række lejligheder, f.eks. i Seattle.

I betragtning af hvor meget den danske regering i den forløbne periode har lagt vægt på, at netop Danmark har sikret en udstrakt grad af parlamentarisk kontrol med forhandlingerne i WTO, vil det være en kilde til stor undren, hvis Danmark i den nuværende situation tilslutter sig forslag, der trækker entydigt i modsat retning. Overgang til flertalsafgørelser vil bl.a. betyde, at det ikke længere vil være nødvendigt at ratificere indgåede aftaler i Folketinget. Det vil gøre det sværere for Folketinget at engagere sig i og påvirke beslutningsprocesserne i EU og dermed også i WTO.